

Nasze dzieci i ich uniwersytet.
Zmiany w rozumieniu misji uniwersytetu
w perspektywie edukacji dla przyszłości.

Dr hab. Ewa Chmielecka
SGH, 6 czerwca 2019
Kongres Uniwersytetów Dziecięcych

Plan prezentacji

- Anegdota i jej konsekwencje
 - Uniwersytet jako integrator
- Niepewność przyszłości a model edukacji
 - Rewolucja 4.0
 - Zmiany społeczne
- Co będzie potrzebne naszym dzieciom?
 - Wiedza, umiejętności, inne kompetencje
 - Kompetencje tranzytywne
 - Kompetencje społeczne
- Trzy misje uniwersytetu i ich zmiany.
- Podsumowanie

Anekdota i jej konsekwencje

- Strapienia profesora Kraśniewskiego
- Rozwiązania problemu:
 - Uniwersytet jako integrator różnych form uczenia się
 - VNFILLO (polski raport referencyjny)
 - 5 poziom
 - Krótkie formy kształcenia – segmentacja programów studiów
 - Programy dualne, problem-based, etc ...
 - Ustawa 2.0
 - Studia jednolite
 - 5 poziom
 - Weryfikacja efektów uczenia się zdobytych poza uczelnią

Edukacja dla przyszłości a cele kształcenia

- Wiedza, umiejętności, postawy
- Postawy:
 - Adaptacja, emancypacja, krytycyzm
- Edukacja „tu i teraz”
 - Zmienność „tu i teraz” - pewność krótkotrwała
- Edukacja dla przyszłości
 - Konieczność, niepewność, nieprzewidywalność
 - z powodu rewolucji 4.0
 - z powodu głębokich przemian społecznych

Rewolucja 4.0 – wyznaczniki

- Baterie nowej generacji (Large-Scale Power....)
- Blockchain
- Digital twins
- 3-D printing
- Genetyka optyczna
- Inżynieria metaboliczna
- Materiały dwuwymiarowe [2-D materials]
- Nanosensory i Internet nanorzeczy
- Organs-on-chips
- Pojazd autonomiczny
-

Zmiana zawodu 12 razy w życiu?

A może zmiana rozumienia/pojęcia zawodu?

Czego i jak uczyć w tej sytuacji?

Rewolucja 4.0 – konsekwencje

- “Świat bez (ludzkiej) pracy”:
 - koniec pracy czy „praca na nowo rozumiana”?
 - sens życia w świecie bez pracy?
 - pozycja społeczna w świecie bez pracy?
 - czy można być szczęśliwym w świecie bez pracy?
- Czy jesteśmy do tego przygotowani?
 - „minimalny dochód gwarantowany”?
 - A co poza tym?
 - Zanik refleksji aksjologicznej
 - Zabawy narzędziami
 - Bezradność wobec zmian.

Kształcenie dla świata 4.0

SOLVING FUTURE SKILLS CHALLENGES

[UK Universities 2017]

„The fourth industrial revolution could involve ‘a revolution more comprehensive and all-encompassing than anything we have ever seen’ (World Economic Forum, 2016). The combination of multiple changes, such as through robotics, artificial intelligence and the internet of things, looks set to disrupt whole sectors and organizational structures, and is unlikely to leave many jobs untouched....

The linear model of education–employment–career will no longer be sufficient ...

Subject-specific skills will need to be underpinned by a range of transferable skills.... The demand for graduates is robust, but in an uncertain environment, it is difficult to predict future demand....”

Niepewność: zmiany społeczne

- Koniec historii czy zderzenie cywilizacji?
 - Demokracja? lub jej brak? lub jej inny sens?
 - Kryzys neoliberalizmu?
 - Migracje
 - a zmiany klimatu ...
 - a globalizacja
 - a brak pracy
 - a urbanizacja
- Zmiana modelu rodziny
- Zmiana modeli ról społecznych
- Media i nowe struktury społeczne
-

A zatem – jak kształcić?

Czym jest edukacja dla przyszłości?

- Twarda wiedza - miękkie kompetencje?
 - Podstawy teoretyczne starzeją się wolniej niż wiedza stosowana i umiejętności praktyczne
 - Dają „rozumienie świata” (w tym dylematów współczesnej cywilizacji)
- Modyfikacja „odpowiadania na potrzeby rynku pracy”
 - umiejętności związane bezpośrednio z zawodem / miejscem pracy (tu i teraz)
 - Konieczne lecz niewystarczające
 - Względna trwałość i uniwersalność kompetencji [transztywnych/społecznych]
 - „Adaptacja do zmiany” (rozumienie zmiany?)
 - uczenie uczenia się - LLL,
 - krytycyzm i autokrytycyzm,
 - rozwiązywanie problemów,
 - innowacyjność
 - współpraca i komunikacja
 -

A zatem – jak kształcić?

„Education for the future” – raport OECD 2017

- **Interdisciplinary /transitive skills**
 - Creative and analytical
 - Leadership
 - Digital and technical
 - Global awareness
 - Civic
 -

Większość z nich to kompetencje społeczne.

21st-Century Skills

Foundational Literacies

How students apply core skills to everyday tasks



1. Literacy



2. Numeracy



3. Scientific literacy



4. ICT literacy



5. Financial literacy



6. Cultural and civic literacy

Competencies

How students approach complex challenges



7. Critical thinking/
problem-solving



8. Creativity



9. Communication



10. Collaboration

Character Qualities

How students approach their changing environment



11. Curiosity



12. Initiative



13. Persistence/
grit



14. Adaptability



15. Leadership



16. Social and cultural awareness

Lifelong Learning

Worldwide Educating for the Future Index results: a benchmark for the skills of tomorrow

eiu-yidan prize, © The Economist Intelligence Unit Limited 2017

- **Cel badania** – ocena [benchmarkowa] przygotowania krajowych systemów szkolnictwa do „edukacji dla przyszłości”
- **Grupa badana: 35 krajów**
- **podziały rezultatów na „środowiska”**: bardzo dobre, dobre, umiarkowanie dobre i wymagające pilnej interwencji
- **Wyniki ogólne:**
 - **Na czele: Finlandia, Kanada, UK**
 - **Poland 17/35** - “good environment” [67/100]
- **education policy environment** – Poland 13/35 - “good environment” [66/100]
- **teaching environment** - Poland 18/35 - “moderate environment” [67/100]
 - Average high school teacher salary – Poland 22/35
 - Government expenditure on post-secondary education, (% of GDP) – Poland 12/35 [2,8%]
- **socio-economic environment** – Poland 17/35 - “good environment” [69/100]
 - Free and open society – Poland 16/35
- inne

Konkluzja:

- *If the standard educational model of today was created for the industrial age, nothing less than a new educational model is needed to prepare the world’s students for the demands and challenges of the information and innovation age. Rapidly evolving technologies, including digitalization, automation and machine learning, are going to disrupt the workplace in untold and dramatic ways. Whole employment sectors are likely to disappear, with others hopefully created. Students, workers and entire economies will compete across global borders for the best education, jobs and growth; all three will need to be nimble, flexible and dynamic, ready to recognise and respond to emerging trends swiftly. Other challenges will include environmental change, urbanisation, migration and demographic shifts.*
- **“Governments need to wake up,” [universities as well - ech]**

Do czego jesteśmy zobowiązani i zachęceni?

- Europejska i Polska Rama Kwalifikacji
 - A kompetencje społeczne absolwenta
- Ustawa 2.0 (U2) i rozporządzenia do niej.
- Cele edukacji wyższej wg Procesu Bolońskiego
 - Wyraźne przesunięcie akcentów w stronę kompetencji społecznych
- Inne dokumenty europejskie
 - EUA i projekt sieci uniwersytetów europejskich
 - „uniwersytety odpowiedzialne społecznie” – zmiana w rozumieniu trzeciej misji uczelni

European Principles for Enhancement of L&T

effect

EUROPEAN FORUM FOR ENHANCED COLLABORATION IN TEACHING

Enhancing the education mission of European universities: A proactive response to change

Since their foundation, universities have led the discovery and development of new knowledge through research, and disseminated and applied that knowledge through education, teaching and other forms of knowledge transfer. But the world is changing, as knowledge is developed, transmitted and applied at an ever faster pace. Universities need to lead this process, and to ensure that an increasingly diverse range of students and learners are supported so they can access, understand and interpret this knowledge in new and creative ways.

Over the past two decades, European higher education has successfully undergone fundamental change at system and institutional levels, linked to national reforms, the Bologna Process, and European Union initiatives. As a result, student-centred learning, quality assurance (QA) and a learning outcomes approach are key elements of higher education in Europe today. There is also strong consensus on the need to further enhance accessibility and inclusion, and to provide a broader and more diversified educational experience. Enhancing the profile of teaching and innovative pedagogies, strengthening the link between education and research, promoting the use of new technologies for teaching and learning, and communicating the overall importance of higher education for individuals and society: these topics are all on the agenda and are discussed and explored actively at national and institutional levels across Europe.

European Principles for the Enhancement of Learning and Teaching

In order to support the enhancement of learning and teaching in European universities, and to inspire and facilitate ongoing exchange and cooperation in this field among universities and between national and European initiatives, the following set of ten Principles for the Enhancement of Learning and Teaching is proposed.

These Principles underpin the need to re-emphasise the education mission of the university. They

1

The higher education learning experience nurtures and enables the development of learners as active and responsible citizens, critical thinkers, problem solvers, equipped for life-long learning.

Higher education equips people with the confidence and skills to live and learn in a changing world, able to proactively address their own and the world's grand challenges.

1 The higher education learning experience nurtures and enables the development of learners as active and responsible citizens, critical thinkers, problem solvers, equipped for life-long learning.

Higher education equips people with the confidence and skills to live and learn in a changing world, able to proactively address their own and the world's grand challenges.

2 Learning and teaching is learner-centred.

The university should provide learning opportunities tailored to the needs and capabilities of diverse learners. It should nurture a culture and an environment in which reciprocal learning between students and teachers can take place. Students are actively engaged as co-creators in all aspects of the learning experience, and share the responsibility for their own learning, in partnership with the staff of the institution.

#EFFECT_EU
bit.ly/EFFECTproject

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



effect

EUROPEAN FORUM FOR ENHANCED COLLABORATION IN TEACHING

3 Commitment to learning and teaching is integral to the purpose, mission and strategy of the university.

Enhancing learning and teaching requires that the mission reflects the educational purpose and values of the institution. Comprehensive, values-based institutional strategies are needed to guide the learning and teaching initiatives, and enhance their impact and sustainability.

4 Institutional leadership actively promotes and enables the advancement of learning and teaching.

An institution-wide strategy requires the institutional leadership team to drive, support and maintain the focus on learning and teaching.

5 Learning and teaching is a collaborative and collegial process involving collaboration across the university and with the wider community.

The entire institution, including students, administrative and technical staff are actively involved in learning and teaching. Opportunities in the private, public and voluntary sectors are essential to enable students and graduates to fulfil meaningful roles in an ever-changing society. Learning and teaching processes ultimately promote social responsibility.

6 Learning, teaching and research are interconnected and mutually enriching.

Connection between research and education is essential to stimulate innovation and creativity in the learning experience and to advance knowledge. Learning and teaching in universities is informed by research and encourages students to engage in research and creation of new knowledge.

7 Teaching is core to academic practice and is respected as scholarly and professional.

As a core function of higher education, teaching is recognised as a professional and skilled activity, which is actively promoted through recruitment, staff development (including

there has to be appropriate and sustainable funding for developing and carrying out teaching. Resources are allocated and used to support a long-term strategic approach for enhancing learning and teaching. Learning and teaching is structured in a sustainable way, with distributed leadership and clearly articulated responsibilities, including at discipline and programme levels.

10 Institutional QA for learning and teaching aims at enhancement, and is a shared responsibility of staff and students.

In line with the ESG, institutional QA develops flexible, fit-for-purpose processes suited to evaluate and demonstrate the quality of the learning experience. It is geared toward continuous improvement and fostering a culture that engages everyone in the university community in assuring and enhancing the quality of learning and teaching.

#EFFECT_EU
bit.ly/EFFECTproject

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



Deskryptory uniwersalne – 6 poziom PRK

Poziom 6 – Wiedza Absolwent zna i rozumie:	Poziom 6 – Umiejętności (P6U_U) Absolwent potrafi	Poziom 6 – Kompetencje społeczne (P6U-K) Absolwent jest gotów do:
<p>W zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi.</p> <p>Różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności</p>	<p>Innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie</p> <p>Komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko</p>	<p>kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje, i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań</p>

Deskryptory właściwe dla szkolnictwa wyższego - 6 poziom PRK

Poziom 6 – Wiedza Absolwent zna i rozumie:	Poziom 6 – Umiejętności Absolwent potrafi:	Poziom 6 – Kompetencje społeczne Absolwent jest gotów do:
<p>w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu kształcenia.</p> <p>Fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji.</p> <p>Podstawowe ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z nadaną kwalifikacją, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.</p>	<p>Wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – właściwy dobór źródeł oraz informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, – dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT) <p>Komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich.</p> <p>Posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</p> <p>Planować i organizować pracę – indywidualna oraz w zespole.</p> <p>Samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie.</p>	<p>Krytycznej oceny posiadanej wiedzy.</p> <p>Uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.</p> <p>Wypełniania zobowiązań społecznych, Współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego. Inicjowania działania na rzecz interesu publicznego</p> <p>myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.</p> <p>Odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, • dbałości o dorobek i tradycje zawodu.

Uniwersytet a kompetencje społeczne (1)



At a moment when Europe is facing important societal challenges ... higher education can and must play a decisive role in providing solutions to these issues. ... By providing students and other learners with opportunities for lifelong personal development, **higher education enhances their prospects of employment and stimulates them to be active citizens in democratic societies.**

We therefore commit to developing policies that encourage and support higher education institutions to fulfil their **social responsibility and contribute to a more cohesive and inclusive society through enhancing intercultural understanding, civic engagement and ethical awareness, ...**

Uniwersytet a kompetencje społeczne (2)



4. EUA calls on the Bologna Process to address university values, such as autonomy, academic freedom, student and staff participation, as well as fostering civic values



Academic freedom and integrity, institutional autonomy, participation of students and staff in higher education governance, and public responsibility for and of higher education form the backbone of the EHEA.

Uniwersytet a kompetencje społeczne (3)



3. EUA calls on countries and higher education institutions **to address social inclusion and equity**



We recognise **that further effort is required to strengthen the social dimension** of higher education.

Trzecia misja uniwersytetu

1. Badania naukowe i innowacje
2. Kształcenie (ze zmianami jak powyżej)
3. Bezpośrednia służebność społeczna – zmiany:
 - Mniej presji na bezpośrednią użyteczność zawodową i związki z rynkiem pracy
 - Więcej na kompetencje społeczne absolwentów
 - Zadania uniwersytetu odpowiedzialnego społecznie

Uniwersytety Dziecięce w tym kontekście

- Do czego przygotowywać naszych małych słuchaczy?
- Jakie kompetencje w nich kształcić?
- Na co zwracać uwagę rodziców?
- Jak zmieniać nasze uczelnie?

Dziękuję za uwagę!